

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۳ مارچ ۲۰۱۳

مذاکره تکتیکی دولت ترکیه با اوجالان و آتش بس یک طرفه توسط وی!

عبدالله اوجالان، رهبر زندانی پ.ک.ک در پیامی که در تاریخ پنجشنبه ۲۱ مارچ ۲۰۱۳ برابر با ۱ فروردین [حمل] ۱۳۹۲، به مناسبت نوروز داده به طور یک جانبه بین پ.ک.ک و دولت ترکیه آتش بس اعلام کرده است. در پیام اوجالان، که از زندان فرستاده شده و در دیاربکر، بزرگ ترین شهر کردنشین ترکیه خوانده شد، آمده است: «زمان آن رسیده که تفنگ ها خاموش شوند و سیاست سخن بگوید.» (متن کامل پیام اوجالان در زیر همین مطلب درج شده است.)

رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه، از این پیام عبدالله اوجالان استقبال کرده و آن را «مثبت» خوانده و گفته در صورت اعمال آتش بس، نیروهای ترکیه دست به عملیات تازه علیه پ.ک.ک نخواهند زد. این پیام، نخست به زبان کردی و سپس به زبان ترکی و توسط دو تن از نمایندگان مجلس ترکیه خوانده شد. اوجالان، گفته است: «این سرآغازی است نو، نه یک پایان. این آغاز مبارزه‌ای جدید برای اقلیت های قومی است.» در مورد مذاکره دولت ترکیه با اوجالان در زندان و زیر فشارهای امنیتی، سوالات متعددی مطرح است. نخست این که پیام اوجالان که از زندان فوق امنیتی و توسط واسطه های دولتی فرستاده شده است آیا برای رهبری پ.ک.ک در کوه های قندیل قابل پذیرش است یا نه؟! به خصوص اوجالان از سال ۱۹۹۹، در زندانی در جزیره ایمرالی خالی از سکنه زندانی است و کم ترین تغییری در بهبود زندان وی به عمل نیامده است و واقعاً مذاکرات نمایندگان دولت با وی را، آن هم بدون حضور ناظران بی طرف داخلی و بین المللی و رسانه ها، می توان مذاکره نامید و به توافقات آن نیز اعتماد کرد؟ هم چنین این توافقات پنهانی اوجالان، چه قدر می تواند مورد قبول حزب کارگران کردستان «PKKKL» قرار گیرد. اصولاً تصمیمات جدی هر حزبی در دفتر سیاسی، کمیته مرکزی، کمیته اجرائی، پلنوم ها و کنگره ها گرفته می شود آیا کسی که حدود ۱۴ سال است هیچ ارتباط سیاسی و تشکیلات با حزب خود ندارد عملاً چگونه می تواند از سوی کلیت آن حزب، حرف و اول و آخر را بزند. تصمیمی که سرنوشت یک حزب سیاسی و آینده آن را رقم می زند!

در چنین وضعیتی، به نظر می رسد دولت ترکیه در مذاکره با اوجالان، اهداف دیگری را غیر از حل پایه نی مسئله کرد در ترکیه دنبال می کند. مهم ترین مسئله این است دولتی که با یک زندانی مذاکره می کند اگر ذره ای صداقت داشته باشد در اولین گام باید تغییری مثبتی در موقعیت آن زندانی به وجود آورد. مثلاً او را از یک زندان فوق امنیتی

در جزیره ای به یک زندانی عادی انتقال دهد؛ یا وضعیت او به بازداشت خانگی تغییر پیدا کند؛ به وی اجازه دهد تا مستقیماً با رسانه ها گفت و گو کند؛ علاوه بر نمایندگان دولت و اوجالان، نمایندگانی نیز از حزب پ.ک.ک و ناظران بی طرف در این مذاکرات شرکت داشته باشند. در حالی که دولت ترکیه به هیچ کدام از این بدهیهای مهمیتی نداده است. به این ترتیب، به نظرم مذاکره دولت ترکیه با اوجالان یک مذاکره جدی و ستراتیژیک نیست، بلکه به دلایل روشنی کاملاً تاکتیکی و موقتی است. اولین دلیل این که دولت ترکیه، برای قطعی شدن عضویتش در اتحادیه اروپا به این مذاکرات نیاز دارد؛ دوم این که در رابطه با تحولات سوریه و نقش مهم دولت ترکیه در سازمان دهی و مسلح کردن اپوزیسیون سوریه و به سقوط کشاندن حکومت سوریه، به خاموش کردن سلاح های پ.ک.ک، نیاز دارد؛ سوم این که قرار است سال ۲۰۱۴ انتخابات پارلمانی ترکیه برگزار شود حزب حاکم توسعه و عدالت به آرای مردم کردستان نیز نیاز دارد. و... بنابراین، دولت ترکیه ریاکارانه و مزورانه با اوجالان گفت و گو می کند.

اما با این وجود، باید از منظر پروژه ای کلان به مذاکرات دولت ترکیه با اوجالان نگاه کرد. چرا که دولت ترکیه، بدون حل مسأله کرد، نه می تواند صلح و آرامش را در داخل کشور بر قرار کند و نه در سطح اروپائی می تواند به عضویت قطعی اتحادیه اروپا دربیاید. به علاوه در صورت تداوم مبارزه مسلحانه توسط پ.ک.ک، نه تنها موقعیت حالت فوق العاده نظامی در جنوب شرق ترکیه ادامه خواهد یافت، بلکه چون گذشته ارتش ترکیه به لشکرکشی های گاه و بیگاه خود به کردستان عراق و کوه های قندیل را نیز ادامه خواهد داد. در حال حاضر این مسایل، به ضرر حزب حاکم عدالت و توسعه اسلامی است.

به علاوه سران دولت ترکیه، بر این تصوراند تا با بهره گیری از مذاکره با پ.ک.ک، قدرت خود را در انتخابات پیش رو هم چنان حفظ کند و زمینه مناسبی نیز برای تغییر قانون اساسی ترکیه به نفع اهداف خود، فراهم آورد. در این میان، حزب عدالت و توسعه رقبای سرسختی نیز چون احزاب کمالیستی و ناسیونالیستی دارد. برای مثال، «اوکتای وورال» معاون رهبر حزب حرکت ملی در یک کنفرانس مطبوعاتی در مجلس ملی ترکیه خطاب به دولت اردوغان نخست وزیر ترکیه، گفته است: «شما در حال خیانت به این کشور هستید تا دیروز می گفتید نمایندگان حزب صلح و دموکراسی نباید با تروریست ها عکس یادگاری بگیرند اما امروز آنان را به مهمانی دیدار با اوجالان می برید. با این اوصاف نگاه احزاب مخالف و اپوزسیون به نوع مذاکرات دولت ترکیه با اوجالان را چگونه ارزیابی می کنید؟» از حدود سه ماه پیش که بحث مذاکره دولت ترکیه با عبدالله اوجالان، مطرح شده، تحرکات زیادی در این خصوص صورت گرفته است. دولت ترکیه بر سر یک توافق نامه ۴ ماده ای با اوجالان به تفاهم رسیده است.

اما آن چه که از توافق ۴ ماده ای دولت ترکیه و اوجالان علنی شده است فقط تأمین کننده نظرات دولت ترکیه است. قطعاً تصمیم گیری برای اوجالان در زندان و زیر فشارهای روانی، کار چندان آسانی نیست.

البته چندی پیش روزنامه حریت ترکیه، طی گزارشی نوشته بود براساس این توافق قرار است عبدالله اوجالان، رهبر پ.ک.ک طی روزهای آتی برای خلع سلاح پ.ک.ک اقدامات اولیه را انجام دهد. در این گزارش، آمده که اوجالان و دولت ترکیه در چهار مورد با یک دیگر به توافق رسیدند. حریت چهار توافق صورت گرفته بین اوجالان و دولت ترکیه را چنین برشمرده است، بند اول توافق میان طرفین آن است که اوجالان با نوشتن یک نامه، پ.ک.ک را به متوقف کردن حملات فراخواهد خواند.

این حالت به مثابه اعلام آتش بس نیست و براساس چنین خواسته ای، نیروهای پ.ک.ک فقط حملات خود را متوقف خواهند کرد. طبق بند دوم، تمامی نیروهای پ.ک.ک با فرارسیدن فصل بهار از همه مناطق داخلی و مرزی ترکیه عقب نشینی کرده و به سوی شمال عراق خواهند رفت. نه تنها شمال عراق، بلکه مناطق کردنشین شمال سوریه نیز یکی از نقاط استقرار مورد توافق دولت و اوجالان بوده و بخشی از نیروها به سوریه فرستاده خواهند شد.

بر مبنای بند سوم، عبدالله اوجالان در نامه ای که خطاب به سران پ.ک.ک خواهد نوشت، عبارت «من به حکومت ترکیه اعتماد دارم» را ذکر خواهد کرد و در نهایت، اوایل تابستان، یازدهمین کنگره پ.ک.ک با شعار «پایان دائمی فعالیت مسلحانه» در قندیل برگزار شده و تصمیمات خود را درباره مذاکرات صلح بیان خواهد کرد انتشار این گزارش بازار بحث پیرامون این مسأله را در کانال های تلویزیونی داغ کرد. اما هیچ یک از مسؤولان حکومت و نیز سران پ.ک.ک تاکنون درباره میزان صحت این توافقات اظهار نظر نکرده اند. فقط براساس آخرین گزارش ها، رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه در یک مصاحبه زنده تلویزیونی اعلام کرده است که دولت آنکارا آمادگی دارد از هر وسیله ای که در اختیار دارد استفاده کند تا به حل مسأله کردها بپردازد.

اردوغان گفته است: اگر اعضای حزب کارگران کردستان ترکیه «پ.ک.ک» سلاح خود را بر زمین بگذارند، این امر به معنای پایان عملیات نظامی خواهد بود. از نظر او، کردها نباید احساس کنند که هدف عملیات نظامی هستند. آخرین گزارش ها حاکی از آن است که نخست وزیر ترکیه با ایجاد اصلاحات در کابینه خود، یک سیاستمدار کرد را به سمت وزارت کشور ترکیه منصوب کرد. اردوغان، در اقدامی ناگهانی رسماً اعلام کرد که چهار نفر از اعضای کابینه خود را تغییر داده است. براساس این گزارش، اردوغان ادريس نعيم شاهين، وزير کشور ترکیه و نیز وزرای بهداشت، گردشگری و آموزش را از سمت خود برکنار کرد. شاهين در چند سال اخير به دليل اظهارات تند و تحريك كننده عليه دانشجويان، روزنامه نگاران، خشونت های پوليس ترکیه و پاره ای رفتارهای نامناسب ديگر همواره مورد انتقادات گسترده قرار داشت.

اردوغان، به جای ادريس نعيم شاهين، معمر گولر، سياستمدار کرد ماردینی و استاندار پیشین استانبول را به عنوان وزیر کشور جدید کابینه خود انتخاب کرد. اردوغان، هم چنین معاون سياست خارجی حزب عدالت و توسعه یعنی عمر چلیک را به عنوان وزیر فرهنگ و جهانگردی معرفی کرد و سکان وزارت بهداشت ملی را نیز به مهمت موزن اوغلو سپرده و نبی آوجی را به عنوان وزیر آموزش ملی معرفی کرد.

با راه یافتن گولر به کابینه اردوغان، شمار وزرای کرد کابینه اردوغان به پنج نفر رسید. در همین حال با توجه به روند آرام الحاق و پیوستن ترکیه به اتحادیه اروپا، نخست وزیر ترکیه این تضمین ها را داده که حزب عدالت و توسعه مذاکرات درباره پیوستن به اتحادیه اروپا را نادیده نمی گیرد و افزود: «اجمن باقیس» نماینده ترکیه در مذاکرات اتحادیه اروپا در هر جلسه کابینه اظهارات خود را درباره این مسأله مطرح کرده است.

معمر گولر استاندار سابق استانبول و نماینده مردم ماردین در مجلس ملی ترکیه است. او پیش تر در موقعیت هایی مانند رئیس پوليس استانبول، مشاور امنیت داخلی و مشاور اردوغان فعالیت کرده است و در حال حاضر در کنار احمد ترک، به عنوان یکی از شش نماینده استان ماردین شناخته می شود. معمر گولر آداب دولت مداری را به خوبی می شناسد و از آن جا که زمانی رئیس پوليس استانبول بوده است در امور امنیتی نیز تجربه خوبی دارد.

از سوی دیگر، در حالی که مذاکرات دولت ترکیه با اوجالان ادامه دارد، وزیر دادگستری ترکیه گفت که دولت ترکیه به نیروهای نظامی این حزب عفو عمومی نمی دهد و آنان باید تا پایان سال ۲۰۱۳ خاک ترکیه را ترک کنند.

سعدالله ارگین، وزیر دادگستری ترکیه، در سخنان شب دوشنبه ۱۸ مارچ ۲۰۱۳ خود، تأکید کرد که آتش بس و بر زمین گذاشتن سلاح باید به صورت هم زمان صورت پذیرد. او، تلویحاً گفت که پارلمان ترکیه به خروج رزمندگان «پ.ک.ک» و استقرار آنان در شمال کردستان عراق با تصویب یک مجوز استثنائی، شکل قانونی خواهد داد.

حدس زده می شود که حدود ۲۰۰۰ چریک پ.ک.ک در مناطق کوهستانی جنوب شرقی ترکیه مخفی شده اند. اگر آن ها، توافقات دولت و اوجالان را بپذیرند باید تا پایان سال میلادی جاری خاک ترکیه را ترک کنند.

چندی پیش یک عامل نفوذی پولیس مخفی ترکیه «میت» در پاریس، سه تن از کادرهای زن پ.ک.ک، از جمله سکینه جانسیز، از بنیان گذاران پ.ک.ک را ترور کرد؛ رویکرد جنایت کارانه دولت ترکیه را نیز به نمایش می گذارد. به این ترتیب، حزب عدالت و توسعه به رهبری رجب طیب اردوغان در حل مسأله کرد در ترکیه راهبردهای متضاد مبنی بر گفت و گو و روش های قهر آمیز را به طور هم زمان در پیش گرفته است. یعنی از یک طرف دم از شناسایی حقوق فرهنگی مردم کرد می زند و از طرف دیگر، همواره رویکرد نظامی و امنیتی را در برخورد با مسأله کرد در دستور کار خود دارد. حتی این دولت، آمار بیشترین زندانی کرد را نسبت به دولت های قبلی در کارنامه خود ثبت کرده است.

سیاست های حزب عدالت و توسعه «AKP»، مبنی بر به رسمیت شناختن حقوق سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مردم کرد، نوعی نگاه ابزاری است. اردوغان، با دنبال کردن سیاست های باز در مورد مسأله کردها، در تلاش است آرای بیشتری را پای صندوق های رأی به خود اختصاص دهد. واقعیتی که می توان آن را در رفتارهای انتخاباتی کردها شاهد بود. کردهائی که در انتخابات ۲۰۰۲ و ۲۰۰۷ به حزب عدالت و توسعه رأی دادند. اما در سال ۲۰۱۱، به این حزب رأی ندادند و آرای خود را به صندوق احزاب دیگر به ویژه «حزب صلح و دموکراسی» ریختند. روندی که تا اندازه ای ناامیدی مردم کرد، وعده ها و سیاست های حزب عدالت و توسعه در راستای حل مسأله کردها را نشان می دهد.

حقیقت این است که حزب عدالت و توسعه، برای تصویب طرح قانون اساسی خود در پارلمان، تعداد کرسی های لازم را در اختیار ندارد. برای انجام چنین کاری، این حزب به ۳۳۰ کرسی از ۵۵۰ کرسی پارلمان نیازمند است؛ در حالی که تنها ۳۲۶ کرسی در اختیار دارد.

بر اساس گزارشات، شماری از اعضای خود حزب عدالت و توسعه نیز با رویکرد اردوغان موافق نیستند و بر این اساس، وی به بیش از چهار کرسی برای کسب اکثریت مورد تمایل خود نیازمند است. در چنین شرایطی، تنها راه باقی مانده برای اردوغان، همکاری با نمایندگان کرد زبان حاضر در پارلمان ترکیه است.

اردوغان، هفته گذشته گفت: «اگر ما بتوانیم با حزب صلح و دموکراسی برای برگزاری رفراندوم قانون اساسی به توافق برسیم، می توانیم قدم های مشترکی با آن ها برداریم». یک روز بعد، «صلاح الدین دمیرتاش»، از رهبران حزب صلح و دموکراسی تأکید کرد: «حزبی که ما نزدیکی بیش تری به آن داریم، عدالت و توسعه است».

در حقیقت، یکی از بخش هائی که در طرح قانون اساسی جدید ترکیه مورد توجه قرار گرفته، تلاش برای تأمین برخی خواسته های کردها و پیگیری برنامه ای است که با عنوان ابتکار صلح با جنبش کردی خوانده می شود. با این حال، دلیل اصلی عجله اردوغان برای به نتیجه رسیدن این برنامه، تمایل به تصویب هرچه سریع تر قانون اساسی مدنظر خود و کسب عنوان ریاست جمهوری در انتخابات سال ۲۰۱۵ است.

علاوه بر این، اردوغان می خواهد در انتخابات پارلمانی ۲۰۱۴، به عنوان رهبری موفق که توانسته مسأله دیرپای منازعه با کردها را حل و فصل کند، ظاهر شود.

به هر حال، مسائل مطرح شده فوق به خوبی نشان می دهد که هدف واقعی دولت اردوغان از طرح موضوع حل و فصل مسائل با کردها چیست و وی در عمل چه اهدافی را از طرح این موضوع و به نتیجه رسیدن احتمالی آن دنبال می کند. بنابراین، بخش عمده تلاش های دولت ترکیه در رابطه با تحکیم و بقای حاکمیت خویش است و ربط مستقیمی به مسأله پ.ک.ک و حل پایه ئی مسأله مردم کرد ندارد.

از دیگر سو، ممکن است خلاف اوجالان، رهبری پ.ک.ک. یعنی بخش نظامی و مراد کاریلان و جمیل بایک، باهوز اردل و صوفی نورالدین (دو نفر آخر سوری و از رهبران بلند پایه نظامی پ.ک.ک. هستند) بر استمرار جنگ با ترکیه

تا رسیدن به خواسته هایشان تأکید کنند. در این صورت عملاً در پ.ک.ک. شکاف و تفرقه ای روی خواهد داد و پ.ک.ک. به شدت ضعیف خواهد شد و حتی احتمال درگیری نظامی درون سازمانی را هم می توان متصور بود. من در مقاله قبلی خود، حتی به سریلانکائی شدن سرنوشت منجر گردد، نیز اشاره نموده بودم یعنی جنایتی که ارتش سریلانکا علیه رزمندگان تامیلی مرتکب شد. یعنی حکومت سریلانکا، نخست با رهبران ببرهای تامیل مذاکره کرد و آن ها اسلحه را زمین گذاشتند اما بعد ارتش در اقدامی جنایت کارانه همگی کادرها و رهبران آن ها را همراه با بیست و پنج هزار نفر از مردم عادی و چریک های ببرهای تامیل، قتل عام کرد. ممکن است نیروهای پ.ک.ک. در قندیل هم با حمله نظامی ارتش ترکیه، قتل عام شوند. البته ناگفته نماند که وضعیت قندیل و کردهای ترکیه، با وضعیت ببرهای تامیل تفاوت های مهمی دارد.

اما در حال حاضر «مراد کارائیلان»، فرمانده نظامی حزب کارگران کردستان ترکیه، اعلام کرده که حزب شان آتش بس را رعایت می کند و نیروهای نظامی به فرمان عبدالله اوجالان احترام خواهند گذاشت. این فرمانده نظامی، در بخشی دیگر از سخنانش گفت: «همه باید بدانند که پ.ک.ک. صلح را به جنگ ترجیح می دهند.» اگرچه شاید گرایشاتی در درون پ.ک.ک. وجود دارد که ممکن است به فرمان اوجالان تن در ندهند. لازم به یادآوری است که پ.ک.ک. در سال های اخیر بارها آتش بس یک طرفه اعلام کرده اما هر بار جواب دولت و ارتش ترکیه به پ.ک.ک. جز ادامه جنگ چیز دیگری نبوده است.

مردم کرد، علاوه در بخش هائی از ترکیه، عراق، سوریه، ارمنستان و جمهوری آذربایجان و بخش هائی از قفقاز و حتی بخش هائی از آسیای میانه پراکنده هستند. جمعیت کردهای سوریه، بنابر تخمین های موجود بین ۱۰ تا ۱۸ درصد جمعیت بیست و یک میلیونی این کشور را تشکیل می دهند.

رقابت های سوریه و ترکیه، سبب شد که حافظ اسد بعد از تأسیس حزب کارگران ترکیه پ.ک.ک. از آن ها حمایت کرد و امکان آموزش نیرو و نیز تسلیح آنان را در سوریه و بخش هائی از لبنان، که آن روزها نیروهای سوری حضور نظامی داشتند، داده بود. مقر فرماندهی رهبری پ.ک.ک. یعنی عبدالله اوجالان، در بقاع لبنان قرار داشت. در سال ۱۹۹۹، این وضعیت موجب ایجاد تنش جدی بین سوریه و ترکیه شد و آن ها تا مرز رویارویی نظامی پیش رفتند و نهایتاً با خروج اوجالان از سوریه و لبنان و سفر به روسیه و ایتالیا موضوع تا حدی حل شد.

کردهای ترکیه، در استان های زیادی از شرق، جنوب شرقی و حتی مرکز ترکیه مستقر هستند. به نظر می رسد حدود بیست و پنج استان ترکیه کردنشین باشد و البته بخش زیادی از کردهای مهاجر در استان های دیگر و از جمله استانبول ساکن هستند. شاخص های توسعه این مناطق وضعیت بسیار نامناسبی را به تصویر می کشد. نرخ رشد جمعیت در این استان ها بسیار بالا است؛ نرخ مهاجرت به خارج از محل زندگی نیز بسیار بالا است. نرخ بی کاری در این مناطق بیش از دیگر مناطق کشور است و در سال ۲۰۱۰ بالای ۱۰ درصد بود. بخش صنعت و حتی توریسم در این استان ها از رونقی برخوردار نیست. شاخص توسعه انسانی و نیز فقر عمومی در این مناطق بالاتر از معدل کشوری است. با وجود تأکیدی که بر دگرگونی فضای ترکیه بعد از روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه می شود اما در حال حاضر، ترکیه بیش از هشت هزار نفر از کردهای معترض اعم از اعضای پ.ک.ک. یا سایر جریان های سیاسی کرد زندانی هستند. تنها در ماه گذشته بیش از چهار صد کرد زندانی شده اند. بسیاری از این زندانیان اعضای شورای شهرها یا شخصیت های فرهنگی، شهرداران، استادان دانشگاه و نویسندگان و نه نیروهای پ.ک.ک. هستند. به عبارت دیگر، هر چند با سر کار آمدن حزب عدالت و توسعه فضای سیاسی به تدریج گشوده تر شد اما در همان حال تعداد زندانیان کرد هم روند شتابانی داشته است. برخی اصلاحات هم چون گسترش فعالیت های دانشگاه دجله Dicle Universitesi در کناره رود دجله در دیاربکر (آمد) یا تشدید فعالیت های راه سازی و غیره نیز نتوانسته است رضایت تام و تمام فعالان کرد را مهیا

سازد. یعنی هم زمان با رشد نسبی فعالیت های توسعه ای و حتی باز شدن فضای باز سیاسی در همان حال هزینه رفتار های سیاسی و کنش های سیاسی نیز به شدت بالا رفته است. نفوذ گسترده پ.ک.ک. هم در برخی مناطق موجب بروز درگیری های خیابانی دایم در دیاربکر و برخی از شهرهای دیگر کردنشین ترکیه شده است. البته باید افزود که تعداد قابل توجهی از کردهای ترکیه به خصوص تحصیل کردگان جذب حزب عدالت و توسعه شده و حتی به رده های بالای حزبی دست یافته اند؛ اما هیچ یک از این اصلاحات نتوانسته است تا از موج رو به رشد خشونت ها بکاهد. تنها در سال گذشته میلادی، بیش از ۱۰۰۰ نفر در درگیری های نظامی ارتش با پ.ک.ک. کشته شده و عده بسیار زیادی نیز زخمی شده اند. تاکنون به لحاظ اقتصادی میلیاردها دلار نیز خرج ارتش در کردستان شده است.

حزب کارگران کردستان، که افکار و سیاست های ناسیونالیستی و شبه سوسیالیستی دارد. سازماندهی اولیه حزب کارگران کردستان که اعضای آن عمدتاً از دانشجویان بود، در سال ۱۹۷۳ به رهبری عبدالله اوجلان و با نام کردی «آپو» صورت گرفته است. تا این که پ.ک.ک. در پائیز ۱۹۷۸، در روستای «فیس» شهرستان «لیجه» در استان «دیاربکر» ترکیه توسط اوجلان و یارانش تأسیس شد از آن تاریخ تاکنون، فراز و نشیب های فراوانی را پشت سر گذاشته است. این حزب، از سال ۱۹۸۴ تاکنون، برای خودمختاری مناطق کردنشین ترکیه، دست به مبارزه مسلحانه علیه دولت ترکیه برده است.

در سال ۱۹۹۸ پ.ک.ک. که از کمک های کشورهای چون ایران، یونان، ارمنستان و سوریه نیز برخوردار بود با دستور اوجلان آتش بس یک طرفه اعلام کرد و بعدها نیز این آتش بس چند بار تکرار شد اما دولت ترکیه اهمیتی به آن نداد و هم چنان به فعالیت های نظامی خود در کردستان و حمله به پایگاه های پ.ک.ک. در کوه های قندیل و حتی در خاک کردستان عراق ادامه داد.

دولت ها و ارتش ترکیه در تاریخ این کشور، طرح های جنایت کارانه و هولناکی را علیه مردم کرد به مرحله اجرا در آورده اند و حتی آگاهانه و عمدانه کردستان را در محاصره اقتصادی قرار داده و عامل کوچ، بی کاری و فقر روزافزون در منطقه هستند. در جنگ نابرابر بین چریک های پ.ک.ک. و نیروهای دولت ترکیه در سه دهه اخیر، بیش از ۴۰ هزار نفر جان خود را از دست داده اند که بیشترین آن ها مردم عادی بوده اند که در اثر بمباران های هواپیماهای جنگی ترکیه و یا حملات ارتش و نیروهای ویژه دولتی جان باخته اند. اما در این میان، پ.ک.ک. نیز کارنامه چندان مثبتی ندارد.

دولت ترکیه، ۱۴ سال قبل در ماه مارچ سال ۱۹۹۹، عبدالله اوجلان را طی عملیاتی که بیش تر شبیه راهزنی سیاسی و آدم ربائی بود با یک هواپیمای ویژه از کنیا به ترکیه آورد. بعدها مشخص گردید این آدم ربائی به ویژه با همکاری پولیس مخفی اسرائیل «موساد» صورت گرفته است.

اوجلان پس از محاکمه، نخست به اعدام محکوم گردید. بعدها به دلیل مخالفت های دادگاه حقوق بشر اروپا و حمایت اغلب چهره های سرشناس ترکیه و هم چنین بین المللی و لغو اعدام در این کشور، اعدام اوجلان لغو گردید. بنابراین، از تاریخ دستگیری اوجلان تاکنون تمام ارتباطات وی با رهبران فعلی پ.ک.ک. که در کوه های قندیل در نزدیکی مرز عراق و ایران مستقر هستند، قطع شده است. از این رو، نمی توان حدس زد که مذاکرات و توافقات اوجلان در زندان با دولت ترکیه، تا چند اندازه برای آن ها مورد قبول واقع خواهد شد.

تا زمانی که اوجلان در زندان ایمرالی به سر می برد این مذاکرات را نمی توان مذاکره واقعی خواند. زیرا مذاکره در ادبیات دیپلماتیک به گفت و گوئی در شرایط داوطلبانه و بدون پیش شرط و امن و علنی گفته می شود. حال آن که رهبر پ.ک.ک. زندانی و طرف مذاکره کننده با وی نیز سازمان امنیت ملی ترکیه (میت) است. فضائی که بیش تر فشار روانی بر زندانی و بازجوئی را تداعی می کند تا مذاکره!

ضمیمه: متن کامل پیام ۲۱ مارچ عبدالله اوجالان

سلام به خلق های خاورمیانه و آسیای میانه که با یک همبستگی در سطحی عالی نوروز را در کنار یکدیگر جشن می گیرند.

سلام به برادری خلق ها که با هیجانی مضاعف با خواست دمکراسی و خوشبینی، نوروز عصر اخیر را با نوروزهای جدید در کنار یکدیگر جشن می گیرند.

سلام به رهروان راه مقدس، کسانی که راه دمکراسی، آزادی و همسانی را هدف خود قرار داده اند.

سلام به ملتی که در امتداد سلسله کوه های زاگرس و توروس در میان رودخانه های دجله و فرات واقع در جغرافیای مزوپوتامیا و آناتولی نقش مادری برای تمدن روستائی و شهری ایفاء کرد و از کهن ترین اجتماعات است، سلام به ملت کرد.

این تمدن کهن هزاران ساله را کردها با همکاری و برادری جوامع همسایه به وجود آوردند و در کنار آن ها در صلح و آشتی زندگی کردند. رودهای دجله و فرات برادران ساکاریا و مریچ و کوه های آگری و جودی دوستان کوه های کاکچکار و ارجنئیس هستند. گووند و دلیلو از فامیل هورون و زیبک اند. قدرت های فرادست همواره تلاش کرده اند که با مداخلات خارجی برای تأمین منافع گروه هائی با اعمال فشار و سیاست های مختلف این جوامع کهن و متمدن را به دشمنان یک دیگر مبدل کنند و برای همین نیز همیشه سعی کرده اند که قدرت هائی در تضاد با حق و حقوق تشکیل دهند.

امپریالیسم غربی طی دو قرن اخیر با فتوحات جنگی و دخالت های خارجی در پی آن بود که در خاورمیانه ذهنیت دولت- ملت را پیشبرد دهد و در این مسیر نیز با ترسیم مرزهای ساختگی، با بر روی کار آوردن حکومت های سرکوبگر در تلاش بودند خلق های عرب، فارس، ترک و کرد را به دشمنی با هم وادارند.

اما دوره عقلیت سرکوبگری به پایان رسیده است و دیگر جوامع خاورمیانه و آسیای میانه هوشیار شده و به اصالت خویش باز می گردند. این جوامع خواهان پایان جنگ های ریشه نی و جلوگیری از تعمیق اختلافات هستند.

صدها هزار و میلیون ها انسانی که دل آن ها با آتش نوروز روشن می شود و صحنه ها را با حضور خود پر می کنند دیگر خواهان برادری اند و به دنبال چاره یابی مسائل.

عصیانی که من در ابتداء به تنهائی در برابر نادانی و بردگی آغاز کردم با آرمان شکل دهی تفکری مبارز در برابر انواع سرکوب ها و شکل دهی ذهنیت و روحی تازه بود.

من امروز شاهد آن هستم که فریاد من تا سطح قابل توجهی پیشرفت داشته است.

تقابل ما نه در مقابل هیچ ملت و دینیست و نه در تضاد با هیچ مذهب و گروهی.

جنگ ما در برابر ظلم، نادانی، بی عدالتی، عقب افتادگی و هرگونه فشار و ستمکاری بوده است. ما امروز دیگر برای

ترکیه ای نوین، خاورمیانه ای جدید و آینده ای تازه هوشیار می شویم. فراخوان من به جوانان است که با دل و جان

پیشنهاد من را می پذیرند، حرف من با مادران مقدسی است که پیام مرا در عمق دل جای می دهند، سخن من با دوستانی

است که با تمام وجود پیام من را تأیید می کنند و برای انسان هائی است که مشتاقانه به پیام من گوش فرا می دهند.

امروز دوره ای جدید آغاز می شود و از دوره مقاومت مسلحانه، دروازه ای به سوی مرحله سیاست دمکراتیک باز می

شود. مرحله ای که عمدتاً از موارد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی شکل می گیرد. در این مرحله ذهنیتی که حقوق دمکراتیک، آزادی و برابری را اساس قرار می دهد مطرح خواهد بود. ما ده ها سال از زندگی خود را فدای این ملت کردیم و بهای سنگینی نیز برای آن پرداختیم. این فداکاری و مبارزه بی دلیل نبوده و از طریق آن کردها مجدداً شخصیت ذاتی و هویت خویش را بازیافتند.

سلاح ها بهتر است خاموش شوند چرا که دیگر به سطحی رسیده ایم که لازم است فکر و گزینه سیاسی در اولویت قرار گیرد.

پارادایم مدرنیسم که همه چیز را نادیده می گرفت، انکار می کرد و خارج از دور باقی می گذاشت دیگر به زوال خود رسیده و پایان یافته است. خون هائی که ریخته می شوند خون ملت های ترک، لاز، چرکس، کرد و همه انسان های ساکن این جغرافیاست. من امروز در محضر میلیون ها نفر که به سخنان من گوش می دهند اعلام می کنم که دیگر مرحله ای جدید آغاز می شود. ما اکنون به زمان چنان مهمی رسیده ایم که نیروهای مسلح ما به آن سوی مرزها عقب نشینی کنند. من مطمئنم کسانی که به من ایمان دارند و دل شان را برای من باز گذاشته اند حساسیت موضوع را درک کرده و از آن دفاع خواهند کرد.

البته این نه یک پایان بلکه آغازی برای مبارزات سیاسی - دمکراتیک است.

این نه به معنای رها کردن مبارزات که به معنای تداوم آن به شیوه ای دیگر است.

تشکیل جغرافیای اتنیک و تک ملتی از اهداف غیرانسانی مدرنیته سرمایه داری و به معنای انکار اصلیت و موجودیت ماست.

برای آن که تمامی جوامع آناتولی و کردستان به مانند تاریخ گذشته شان قادر باشند همسان و صلح آمیز زندگی کنند مسئولیت بر عهده همگان است. به مناسبت این نوروز من می خواهم که دست کم به اندازه کردها؛ ترکمن ها، آسوریان، اعراب و جوامع دیگر نیز اشعه های آزادی و برابری را هم چون آزادی و برابری ذاتی خویش ببندارند.

خلق ترکیه باید متوجه باشند که اگر امروزه در آناتولی قدیم تحت نام ترکیه قادر به تداوم حیات هستند این را مدیون همکاری و برادری کردها و ترک ها در هزاران سال هستند که تحت لوای برادری مسلمانان تشکیل دادند. در قوانین آن زمان انکار، عقب راندن و همسان سازی اجباری با توسل به حذف دیگری وجود نداشت. سیاست های کاپیتالیستی مدرن صد ساله اخیر که حاوی فشار، ستم و آسیمیلیسیون است نیروی خود را از مردم نگرفته اما با این وجود مردم نتوانستند خود را از آن رها کنند.

این سیاست های سخت تنها حاصل تلاش گروهی بود که تمام حقوق و تاریخ برادری را انکار می کردند. ولی در عصر امروز این تلاش های ضدحقوقی به خوبی تحلیل شده اند. برای پایان یافتن این ستم من دعوت می کنم هر دو نیروی اصلی و ستراتیژیک خاورمیانه دست در دست هم قرار دهند و طبق تاریخ و فرهنگ کهن خود مدرنیته دمکراتیک را تأسیس نمایند.

دوره دیگر دوره اختلاف، جنگ و تنش نیست بلکه دوره اتفاق، همکاری و مهرورزی به یکدیگر و بخشش است. ملت کرد و ترک در کنار یکدیگر برای آزادی جنگیدند و در چاناکالا در کنار یکدیگر شهید شدند. در سال ۱۹۲۰ نیز مجلس بزرگ ترکیه با همکاری کردها و ترک ها تأسیس شد. واقعیت تاریخی مشترک ما چگونگی آینده مشترک ما را نیز تعیین کرده و طرح های مشترک ما را می طلبد. روحیه تأسیس مجلس ترکیه امروز نیز عصر ما را روشن خواهد کرد.

خوب است که همه جامعه در نظام مدرنیته دمکراتیک جای بگیرند؛ نمایندگان جوامع تحت ستم، نمایندگان طبقات و فرهنگ ها؛ فراخوان من آن است که تنها راه رهایی طبقات زیر دست، زنان، مذهب، طریقت و تمامی جامعه و گروه های فرهنگی دیگر که از دایره خارج مانده اند، از این وضعیت، جای گرفتن در مدرنیته دمکراتیک است.

خاورمیانه و آسیای میانه به دنبال آن هستند که مطابق با جوهره تاریخی خود سینمایی امروزی و دمکراتیک تشکیل دهند. در این جریان بیش از نان و آب به جست و جو و تحقیقات برای مدلی که همه بتوانند در آن آزادانه و برابر زندگی کنند وجود دارد. برای دست یافتن به چنین مدلی پیشاهنگی فرهنگ های موجود در جغرافیای مزوپوتامیا و آناتولی غیرقابل انکار است.

همان طور که در مدتی نه چندان دور کردها و ترک ها در چارچوب میثاق ملی دست به مبارزات آزادی خواهانه زدند امروز هم چنین روابطی می تواند در ابعادی گسترده تر برقرار شوند.

با وجود همه اشتباهات و قصورات نود ساله اخیر بار دیگر تمامی جوامع زیر دست و ضربه دیده که با مصیبت های فراوانی روبه رو مانده اند سعی در ایجاد مدلی جدید دارند.

خلاف میثاق ملی، کردها تقسیم شدند و امروز در جمهوری عراق و سوریه با سختی ها و مسائل بسیار روبه رو ماندند. من خلق های کرد، ترکمن، آسوری و عرب را دعوت می کنم که زیر چتر «کنفرانس همکاری ملی و صلح» به گفت و گو درباره حقایق خود بنشینند و قادر به درک یکدیگر باشند.

در برابر سیاست تقابل با یکدیگر ما برادری را پیش می کشیم و در برابر سیاست انشقاق نیز اتحادیه خلق ها را تشکیل می دهیم.

کسانی که قادر به قرائت صحیحی از این دوره نباشند به زباله دان تاریخ می روند، کسانی که در برابر حرکت آب مقاومت کنند نیز سرنوشتی مشابه دارند.

خلق های خاورمیانه از جنگ و تنش و جدائی و انشقاق خسته شده اند و از این رو می خواهند بر روی ریشه و روان خود با همکاری و مساعدت، دست در دست هم دوباره پا بگیرند.

این نوروز مژده ای برای همه ماست؛ حقایقی که در داستان های حضرت موسی، حضرت عیسی و حضرت محمد جای دارند امروز با مژده ای نو وارد زندگی می شوند و انسانیت به دنبال آن است که فطرت خود را باز یابد.

ما منکر همه دستاوردهای تمدن امروزه غرب نیستیم و از جوانب روشنفکری، برابری طلبی و دمکراتیک آن سود می گیریم، ما با تلفیقی از تفکرات خود و غرب، عنصر دیگری ساخته و وارد حیات می کنیم.

امید تلاشی نو، اندیشه و آرمان، و توسعه سیاست دمکراتیک کمپین جدیدی از دمکراتیزاسیون را آغاز کرده است.

در پایان درود می فرستم به تمام آنانی که به این روند نیرو بخشیده و از حل دمکراتیک و صلح حمایت می کنند.

درود بر آنانی که برای برادری، یک سانی، دمکراسی و آزادی قبول مسؤلیت می کنند.

عبدالله اوجالان ۲۱ مارچ ۲۰۱۳ زندان ایمرالی